



NIEUWSBRIEF 16

Jaarverslagen IVN Haaksbergen



december 2022

Van het Dagelijks Bestuur :

In het verleden was het een gewoonte bij de IVN om de laatste "Groenvoer" te vullen met verslagen van de werkgroepen. We willen deze gewoonte oppakken om aan de leden ook te laten zien dat we een levende en actieve IVN vereniging zijn. In deze Nieuwsbrief laten we onze coördinatoren aan het "woord".

We hopen dat onze leden genieten van deze bijzondere Nieuwsbrief.

We wensen iedereen fijne kerstdagen in gezondheid en vrede en een voorspoedig 2023 waarin we ons o.a. weer gaan inzetten voor de natuur rondom Haaksbergen.

Jaarverslag excursie - en lezingen werkgroepen over 2022

Met name als gevolg van Covid-19 is het toch lastig gebleken om de draad weer op te pakken. Met betrekking tot het reguliere wandelingen- en excursieprogramma werd voorgesteld om af te wijken van een vast schema waarbij elke 2 e zondag van de maand een activiteit plaatsvindt, maar uit te gaan van een programma samengesteld uit een meer thematische aanpak en gericht op actuele onderwerpen.

Hiervoor werd een inventarisatie gemaakt waarbij voorkeuren en belangstelling konden worden aangegeven. Ook werden er een aantal interessante voorstellen gedaan voorlezingen die niet in combinatie met wandelingen kunnen worden verzorgd.

Onder de leiding van Fred gingen de voorbereidingen voor de thematische wandelingen en excursies van start. Na het vertrek van Fred moesten de voorbereidingen echter weer opnieuw worden opgepakt.

Ook met betrekking tot actuele onderwerpen werden de eerste stappen gezet en alternatieve wandelingen voorbereid.

Nadat ook dit een aantal keren was uitgesteld kon er dit jaar medewerking worden verleend aan De Groene Waaier Fietstocht "Landschapsbeheer en Biodiversiteit". Er was ook nog de wandeling in het Molenveld voor gezinnen.

Verder werd er in een paddenstoelen wandeling georganiseerd, ditmaal specifiek voor gezinnen en zonder deelname van Natuurmonumenten.

Het is tevens goed om te vermelden dat zich uit de deelnemers aan de LGO cursus Haaksbergen- Enschede van 2021/2022 twee nieuwe gidsen hebben gemeld.

Gelukkig kon er ook weer op bescheiden schaal invulling worden gegeven aan aangevraagde wandelingen bij de Pol, in het Witte Veen en op het Lankheet.

Kortom, geleidelijk komt een en ander weer een beetje op gang.

Laten we hopen dat deze trend zich verder door zal zetten

Jan v.d. Berg, coördinator lezingen- en excursiewerkgroep

Zonneveld N18 Noord

Eind 2020 werd ik gevraagd om namens het IVN zitting te nemen in de werkgroep van Zonneveld N18 Noord. Dit zonneveld was een van de initiatieven van de Energie Coöperatie Haaksbergen (ECH) tezamen met Pure Energie en heeft een oppervlak van 14 hectaren. Het concept dat er lag was, zoals gebruikelijk, eendimensionaal ingevuld en volstrekt niet duurzaam.

Ter verduidelijking; de zonnepanelen bedekten de bodem en zouden na 25 jaar weer moeten worden verwijderd, met als resultaat een nog verder verarmde bodem.

De door de gemeente voorgeschreven 20% groen bestond alleen uit een rand beplanting om het zonneveld aan het zicht te onttrekken.

Het beschikbaar gestelde terrein was als het gevolg van jarenlange aanplant van mais zeer ernstig verarmt. Omdat het project al te ver heen was voor ingrijpende veranderingen, kon de door mij voorgesteld Agrivoltaïsche aanpak (een combinatie van een agrarische opbrengst met een Photovoltaïsche (PV) opbrengst) in dit project niet meer worden meegenomen.

Toegezegd werd echter om hier bij volgende projecten wel rekening mee te houden.

Toch konden er nog een aantal aanpassingen worden meegenomen waarbij door de opstelling van de panelen, verwildering en vergrassing van de grond en begrazing door schapen de bodemvegetatie kan worden hersteld zodat er, na de toekomstige verwijdering

van de zonnepanelen, een gezonde bodem “achterblijft”. Langs de randen van het veld zullen verder op sommige plaatsen fruitbomen worden aangeplant.

Door de voorstelde aanpak kan nu 58% van het perceel als groen worden aangemerkt en hoort dit project nu bij de 3 geselecteerde velden waarvoor een omgevingsvergunning werd aangevraagd.

Bijkomend voordeel is dat door dit groene oppervlak meer dan 100 ton CO2 per hectare kan worden ingevangen hetgeen naar de stand van vandaag een waarde van meer dan €5000 per hectare vertegenwoordigd aan CO2 rechten. Dit is overigens in de businesscase niet meegenomen.

Inmiddels zijn er voor de Zonnevelden N18 Noord en N18 Eeltinksveld subsidies toegezegd. Voor toekomstige projecten geeft het kabinet aan dat deze uitsluitend zullen worden toegestaan als er sprake is van multifunctioneel gebruik van het land en dat daarbij landbouw en natuurgronden zoveel mogelijk zullen worden ontzien. Deze aanpak maakt deel uit van het RepowerEU-plan.

Jan H. van den Berg

Verslag Natuurtuin van IVN Haaksbergen.

Het afgelopen jaar hebben wij de opzet van heemtuin naar natuurtuin verder doorgezet en kunnen wij tegenwoordig praten over de natuurtuin van het IVN.

Zoals elk jaar genieten wij vanaf februari van de stinsen planten in het voorjaarsbos waarvoor de basis ooit door Wim Haenen is gelegd. Dit voorjaar hebben de Bleu Bells in ruime mate gebloeid. Hier genieten wij als werkers in de tuin extra van. Wel moeten wij elk jaar goed in de gaten houden of de struiken en bomen niet te fors worden waardoor er te veel schaduwrijke plekken ontstaan. Om het voorjaarsbos in de juiste conditie te houden verrichten wij er elk jaar de nodige snoeiwerkzaamheden maar als het moet worden bomen die voor teveel schaduw gaan zorgen gekapt.

Het kappen hebben wij dit seizoen wat ruimer aangepakt. Aan de andere kant zijn langs het pad in het voorjaarsbos de nodige wilgenstokken geplant om weer een andere schaduw effecten te bereiken.

De laatste jaren

hebben wij de kruidentuin door onvoldoende bemensing een beetje zijn gang moeten laten gaan. Met de komst van Martin Wolters komt er gelukkig weer verandering in. Hij heeft in de loop van dit jaar alle 4 de perken, keuken, geneesachtige, verf en geurkruiden flink onderhanden genomen. Verwijderen wat niet een bepaalde hoek hoorde, opschonen van kruiden die overwoekerden en diverse kruiden opnieuw aan geplant die verloren waren gegaan. Om het weer volledig in ere hersteld te hebben zal nog wel enkele jaren overheen gaan. Een van de laatste handelingen dit jaar was om het hegje van Ilex te herstellen. De droogte van de afgelopen jaar heeft er niet altijd goed aangedaan.



De ombouw van de moestuin naar een tuin geschikt voor vlinderachtige dieren krijgt steeds meer zijn definitieve vorm. Een verscheidenheid aan planten zijn er de afgelopen paar jaar uit andere delen van de tuin hier neergezet. Ook hebben wij met zaaigoed het nodige geprobeerd maar dit was minder succesvol. Misschien heeft de droogte hierin ons parten gespeeld. Maar voor

volgend jaar zit Co alweer volop met nieuwe ideeën hoe het wel moet gaan lukken. De fruitbomen in de tuin zijn geen grote vruchtendragers. De 2 appelbomen lijken in het begin wel vruchtdragend maar uiteindelijk geven ze ons geen appels. De kweekpeer heeft ons dit jaar 2 voldragen vruchten gegeven. Voor de Mispel in de kruidenhoek zullen wij komend jaar voor de vruchten naar een toepassing moeten zoeken. Deze boom was de afgelopen paar jaar redelijk voorzien van zijn vruchten. De bessenstruiken o.a. framboos, japanse wijnbes, kruisbes, rode en zwarte bes deden het afgelopen jaar redelijk goed. Alleen aan menselijke consumptie komen wij niet toe omdat de vogels zoals altijd ons voor zijn geweest.

Het dak van het bijenhotel was hoog nodig aan reparatie toe. Echter bij het demonteren bleek de houtconstructie verre van optimaal meer te zijn. Na het maken van een zo goed als nieuwe houtconstructie heeft een vriend van Martin een zinken dakbedekking aangebracht. Hier kunnen wij weer jaren mee vooruit.

Door alle aanpassingen kunnen wij als natuurtuin werkgroep, Co, Martin, Arnolda en Jan, alle werkzaamheden klaren. Hoewel wij van iedereen altijd zeer positieve reacties over de tuin ontvangen zeggen wij weleens tegen elkaar, het zou leuk zijn dat men als wij op dinsdagmiddag bezig zijn, eens belangstelling heeft voor de natuurtuin. Omstreeks 14.45 als wij even pauzeren staat er altijd een kop thee of koffie klaar.

De natuurtuin werkgroep; Co, Martin, Arnolda en Jan

IVN Weidevogelwerkgroep Haaksbergen

JAARVERSLAG 2022

Eindelijk zonder coronaproblemen weer het veld in.

Tot begin april was er nachtvorst, 2e week april was het regenachtig, maar daarna was het prachtig weer, maar wel erg droog.

In de broedperiode waren er werkzaamheden tussen de Knippertweg en de Ronde Bultenweg.

Hier werd de bovenlaag van ong. 50 cm. afgegraven tot de gele grond.

Nog tijdens de werkzaamheden vestigden zich er 2 paartjes Kleine Plevieren, een echte pionier vogel.

Hieronder treft u het totaaloverzicht aan van de resultaten van het werk van de IVN weidevogel werkgroep in het voorjaar van 2022

	Gebied 1	Gebied 2	totaal
medewerkers	Henny Molenveld Johan ter Huurne Tonnie ten Voorde Gerrit Wormgoor Han Oskam	Wiebo te Beest Geurt Slotman Gerrit v.d. Lee Willem Jan Westerholt Willy Aberson Annemarie Pijnenborg	
Totaal nesten	13(16)	20(20)	33(36)
Kievit	13	17	30
Kleine plevier	-	2	2
Wulp	-	1	1
Uitgekomen	8	14	22
Predatie	1	5	6
Verlaten	2	1	3

<i>Werkzaamheden</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>2</i>
<i>Uitkomstpercentage</i>	<i>62% (81%)</i>	<i>70% (55%)</i>	<i>67% (67%)</i>

Tussen haakjes geplaatste getallen zijn de resultaten van 2021

Jaarverslag 2022 Uilenwerkgroep.

In 1^e instantie leek het een fantastisch uilenjaar te worden.

We hadden veel bezette kasten, m.n. de steenuilen deden het goed: maar liefst 43 bezette kasten t.o.v. 30 kasten vorig jaar.

Helaas mislukten er veel broedsels. Er bleven slechts 28 kasten over met pullen, 5 meer als vorig jaar.

Ook de torenvalken leken het erg goed te doen. Er waren 12 kasten bezet t.o.v. 9 stuks vorig jaar. Hiervan waren er uiteindelijk 11 succesvol, dat is een mooi resultaat.

Waarom is het dan uiteindelijk geen fantastisch jaar geworden?

De daling van het bezette kerkuilenkasten blijft afnemen, gelukkig niet zo dramatisch als vorig jaar. De bosuilen blijven redelijk stabiel.

Wat het meest interessante is, hoeveel jongen er uiteindelijk per nest groot worden. Dit is een indicatie voor de overlevingskans van de soort op de lange(re) termijn.

Deze getallen zijn bij alle soorten dramatisch laag. Lager ook dan ze hier ooit zijn geweest. En dat is zorgelijk.

We wachten nog even af of dit gelijke tred houdt met de landelijke trend.

Dit seizoen waren er 2 aanvragen voor de stage n.a.v. de LGO cursus. Uiteindelijk is 1 daarvan een aantal keer mee geweest. Voor aankomend seizoen hebben zich wederom 2 mensen aangemeld.

Verder zijn inmiddels de najaar werkzaamheden in volle gang. Er komt nog een uitgebreider verslag met foto's etc. voor op de website.

Marjan de Boer

Verslag GRINTEBOS 2022 VOORJAAR

Juni 2022 Het Grintebosproject met kabouterpad en zoetwaterexcursie in het Waarveld bij de poel en het dierenpad in het grintebos zijn weer achter de rug.

De vrijwilligers en de kinderen met begeleiders hadden er allemaal heel veel plezier in. Het was weer fijn om in het bos te zijn. We hadden eerst grote schoonmaak gehouden in de kateaker. Dit jaar zijn we begonnen om zoveel mogelijk met 3 vrijwilligers te werken.

Het bos is aan de Geukerdijk kant wat meer opengehouden. Zodat de burens een oogje in het zeil kunnen houden. Want we zijn bang voor brand. We hebben veel materiaal op het zoldertje liggen wat zelfgemaakt is en moeilijk vervangbaar.

De jeugd laat ook veel vuilnis in het bos achter, ook weedzakjes en slagroomcilinders. Ze gingen zelfs palen uit de grond trekken en op de kop weer terig zetten in het paalgat. En de linten bij het bomenpaspoort werden ook in het weekend een keer weggehaald. Wat ze dachten? Misschien dat er weer bomen zouden worden gekapt?

Het grintebos heeft wat andere bomen gekregen .

Op den duur zullen we merken dat er meer noten en vruchten aan de bomen zitten. Nu zagen we veel bloeisels. Ook de weide was mooi met boterbloemen en margrietten en heel veel verschillende grassen.

Verslag Kabouterpad

Eerst kwamen de kleuters voor het kabouterpad. We hadden nieuwe plattegronden nodig, omdat de paaltjes op ander plekken stonden.

De kateaker onze gebouwtje heeft de naam kateaker genoemd naar Twentse woord voor eekhoorn.

Hier is steeds een vrijwilliger om te helpen met de opdracht met levende dieren. En ook voor noodgevallen met telefoon en Ehbokist en.. ...toilet! Deze keer waren dat regenwormen. De regenwormen mogen ze op de hand hebben en bekijken. Bij sommigen deden we er een rododendronblaadje onder op de hand. Ze leren dat regenwormen nuttig zijn en dat ze vijanden hebben o.a. de merel en de egel. De merel doet de fopregendans op het gras om de regenwormen te lokken. Dat dansje mogen de kinderen dan ook doen.

De kleuters konden wat zoeken in het bos een veertje , bloemetje takje , blaadje en dat dan op een kaartje voor het heksenschilderij van Foeksia de heks plakken. Het schilderij mochten ze aan het eind van de ochtend mee naar school met allemaal herinneringen aan het uitstapje naar het bos.

Ook konden ze met de "bosbus" ; de kabouterbus langs allerlei leuke plekjes" rijden"

Bij de beukenlaan mochten ze een tent bouwen en er samen inzitten . Zo leer je om eenvoudig een afdakje te maken in het bos. Schuilen voor de regen net als in het liedje van Hanneke en Janneke.

Bij de wei lagen er verrekijkertjes in de kist om te speuren naar dieren .

Kikkervisjes in een emmer. Ze hadden nog geen pootjes gekregen. Maar we hadden wel al een steen in de emmer gelegd. Een kikker met pootjes is geen visje meer en moet zo nu en dan even ergens op zitten om te kunnen ademen. Hier sprongen de kinderen al kwakend als kikkertjes rond.

Aan het eind van de morgen mogen de kinderen vertellen wat ze leuk vonden of eng En we gaven uitleg over tekenbeestjes en gaven de juf kaartjes met informatie over teken van Natuurmonumenten.

Dierenpad voorjaar 2022

Dierenpad. Groep 3 kwam om dieren op te zoeken en opdrachtjes te doen.

Heel enthousiast gaan ze op pad met en plattegrond en dierenkaart. Even gevraagd wat betekent Katearer :Twents voor eekhoorn. Er zit een houten Eekhoorn op onze gebouwtje . Hier is steeds een vrijwilliger om te helpen met de opdracht met levende dieren. En ook voor noodgevallen met telefoon en Ehbokist en.. ...toilet!

In het bos is er wat veranderd dus de plattegrond klopte niet , maar ze kwamen er wel uit. De volgorde van de dierenkaart met 2 slak, 2 specht, 2 kikker , 2 vlinder en 2 eekhoorn. Als ze op verschillende plekken begonnen zijn loopt het verder vanzelf, dan kunnen ze gewoon gaan waar het niet bezet is door een ander groepje.

Bij de kateaker was de slakkenopdracht, en werd er door een vrijwilliger geholpen. Eerst slakken zoeken in het bos. Slakken met schutkleur en sommige met kleurringetjes. Een slak op een boom zit zo in de top ! Hoezo slakkengangetje!

Dan komt het spannende moment wie wil er een slak op de hand. Eerst een beetje water op de hand spuiten , want slakken houden van vocht. Daarom zie je ze ook na een regenbui en

s "avonds in de schaduw. Als het te spannend is om de slak op de blote hand te doen, mag er een slablaadje onder.

Alle kinderen overwinnen hun angst, Ook als ze eerst griezelen! Dan samen bekijken wat zie je ? Het slakkenhuisje: Er zijn kleine en grote huisjes. Dat is nog eens handig je huis om te schuilen voor gevaar altijd bij je op de rug. De slak moet wel een krachtpatser zijn. Als de slak groeit , hoe moet het dan? Koopt hij een nieuw huisje? Nee het huisje groeit een ringetje groter. Lange sprietjes dat zijn de ogen op steeltjes , daar kun je mee om het hoekje kijken. Ook nog 2 voelsprietjes om te voelen en te ruiken. De slak heeft een grote voet waar hij mee over de bodem glijdt. Hij maakt slakkenslijm om over heen te glijden. Dat slakkenspoor zie je als het opdroogt als een zilverspoor. Dat was goed te zien bij de beuk waar de slak in een mum bovenaan de boom zat. Hoezo slakkengangetje!

Een slak eet met een soort rasp. Heel bijzonder is het als deze rasp "tanden "versleten zijn krijgt de slak gewoon nieuwe rasptanden . Zijn slakken meisjes en jongens? Nee slakken zijn allebei tegelijk en ze kunnen allemaal eitjes leggen. In de aarde zie je soms kleine witte kraaltjes dat zijn slakkeneitjes. Als de slakken aan elkaar zitten niet lostrekken, want dan hebben ze allebei hun liefdespijl geschoten en die blijft even zitten met het paren!!

Dan komt de slakkenrace op een grote emmerdeksel. Aanmoedigen dat jouw slak de goede kant op glijdt en wint! Dit is een succes bij de kinderen.



Bijenkoningin met werksters, die honing/nectar halen . De bijenkoningin wijst de werksters de weg naar de bloemen door een dansje. Wat een plezier om een dansje te mogen bedenken. De werksters dansen lollig naar de bloemen en halen er nectar/ Magneetjes en doen dit op het insectenhotelgaas. De volgende koningin danst en de werksters halen het stuifmeel/Magneetjes van de insectenkast en brengen het al huppend op de bloemen om deze te bevruchten. Zodat er volgend jaar nieuwe bloemen groeien door nieuw zaadjes.

Een nestjes uit een vogelnestkastje met veel mos en paardenhaar-kuiltje Hier had een pimpelmeesje haar 15 eitjes met spikkeltjes in gelegd.

Dan nog een klein nestje van paardenhaar en donsveertjes van een winterkoninkje. Ze zagen dat elke vogel een mooi kuiltje had gemaakt zodat de eitjes niet heen en weer

rollen of eruit vallen. Met zijn allen de kuiltjesvogeltjes-dans gedaan . Dat vergeten ze nooit weer.

Ook hadden we nog een hazelnootboompje . De eekhoorn had in de herfst zijn nootjes in de tuin verstopt voor zijn wintervoorraad. Maar een enkel nootje niet weer gevonden.

Verrassing: Dat hazelnootje is gaan groeien en was al een klein boompje aan het worden. Eekhoorn de bosbouwer!

De laatste paar minuten vragen wat vonden jullie leuk of eng. En dan nog de tekenuitleg met

kaartjes voor de juf om uit delen van NM.

Herfst 2022

Kabouterpad in de herfst.

Wat hadden we mooi weer! Hoewel regen wel heel welkom is voor de natuur, genoten wij er wel van.

We vertellen wat ze mogen doen in het bos. Even kort vragen we wat herfst nou betekent. Sporen wat zijn dat. De kinderen gingen in groepjes door het bos langs de kabouters. Steeds was het weer een verrassing

wat er in de groene kist zou zitten. Een soort stempels waar je diersporen mee kon maken in het zand. Hondepootje, reepootje, vogelpootje, mensenvoetjes, paard hoefijzervorm.

Bodemdierjes zoeken in de Herfst.

Beestjes zoeken en in een loeppotje stoppen om ze beter te kunnen bekijken. Doordat het wat droger was de laatste weken vonden ze veel beestjes. Torretjes, duizendpoten, slakken, pissebedden, Spinnetjes, zelfs een hele grote zwarte spin. Ze laten het trots zien.

Wintervoorraad renspeel.

Voordat het winter wordt zorgen de dieren in het bos dat ze een wintervoorraad eten gaan verzamelen. Hier hebben we ook een spel voor bedacht. De kinderen moet elk dier iets eten brengen. de eekhoorn nootjes, het ree gras en takjes, het konijn een wortel, de kikker spinnen (plastic) en het Meisje boterhammen. Aan het eind vragen we altijd wat vond je leuk of eng of moeilijk. Een meisje vond het eten geven aan de dieren heel leuk. Ze zei: "Maar toen ik het meisje boterhammen moest geven had ik zo'n honger. Maar ik mocht het niet opeten van mijn moeder!"

Ook zagen ze geregeld eekhoorns druk bezig. We hadden hun vooraf al gewaarschuwd niet hard schreeuwen en kijk goed de eekhoorns zijn heel druk bezig.

Spinnenopdracht.

Bij de kateaker hebben we altijd een dierenopdracht met levende dieren. Hier helpt een vrijwilliger altijd. In de herfst zijn het kruisspinnen. Eerst gaan we spinnenwebben zoeken en met de plantenspuit gaan we ze mooi zichtbaar maken. Wiel web, hangmatjes. Als we het web nat spuiten zeggen we altijd: let goed op want nu gaat de spin lopen.

De spin denkt ha ha! Het web beweegt. Er vliegt vast een vlieg in.

Dan hebben we een handspin. Daar kunnen ze de poten mee tellen. 8 poten en 2 voelsprieten.

Spinnen zijn niet eng en ze eten voor ons de muggen op. De mug en vlieg blijft plakken in het web.

Voel maar aan het web het plakt een beetje aan je vinger. Soms heeft de spin geen honger en wikkelt hij de vlieg in voor de volgende dag en dan heeft hij dan nog een lekker hapje..

Bijzonder vinden ze ook dat de spin zo zuinig is op zijn webdraad. Als het web kapot wordt gemaakt door een vogel of een mens eten ze draadjes weer op en maken ze vrolijk een nieuw web.

Grintenbosch nieuwtjes 3 Het dierenpad

Het dierenpad kwam als laatste aan de beurt. Dit keer waren er wat minder klassen aangemeld of ze waren te laat met aanmelden. Namelijk aanmelden nadat we het rooster met de vrijwilligers al klaar hadden. Heel jammer want de klassen die er wel waren hadden het heel erg naar hun zin. Dikke pret bij het Tikspel. De spin – een kind die met een riem met elastiek aan de boom was vast gemaakt

moest vliegjes- en mugjes -kinderen vangen.

Spinnenangst.

Ook zij mochten een kruisspin over hun arm laten lopen en spinnenwebben zoeken. Bij de stekelstruiken en hulst zaten de mooiste webben waarin ook nog spinnetjes zaten te wachten op lekkere vliegenhapjes. Vrijwel alle kinderen raken in het grintebos hun angst voor spinnen kwijt. En daardoor hun ouders hopelijk ook. Zodat er minder spinnen in de stofzuiger verdwijnen (Dit stond als vangtip in de kant!).

Drijven of zinken.

Bij de droge poel konden ze met boomschors een bootje maken en in een bak met water laten varen. Ook de natte boomschorsstukken bleven goed drijven.

Wintervoorraad.

In de herfst zijn alle bosdieren druk met voedsel verzamelen en verstoppert. Dat gingen ze ook doen. In een mandje iets zoeken dat dieren graag eten, tamme kastanje, besjes, eikels en dat in een mandje verstoppert en met pijlen van takjes de weg wijzen waar je het verstopt hebt. Elk groepje ging om de beurt iets verstoppert en opzoeken. Het waren echte speurders.

Zwerfvuilopdracht.

Bij de kateaker hing een houten bord met allerlei afvaldingen aan een touwtje. Hier moest je de puzzel maken door te bedenken hoe lang een chips zak of een handschoen enz erover doet om te vergaan in de natuur.

Natuurspeelgoed.

Een Amerikaanse eikel zoeken. Ja die liggen in ons Nederlandse bos! Daar een eikeltolletje van maken.

In het bos kan je ook een hinkelspelletje doen. Maak met takjes een hinkel pad en zoek een steen of noot "hinkelsteen "hinkelscheure". De begeleidende moeders en vaders konden ook nog goed hinkelen.

Beestjes zoeken is altijd spannend.

Boomstammetjes worden opzij gerold. Bladeren met een tak uit elkaar geharkt. Deze herfst vinden ze veel beestjes.

De laatste dag werd er zelfs een salamandertje gevonden. De hele klas heeft het salamandertje bewonderd. Hij weer teruggebracht waar ze hem vonden. Foto maken is er bij ingeschoten. In de kring even verteld hoe pa en ma salamander elk eitje in een blaadje verpakt en in een vijver legt. Daarna kijken ze er niet meer naar om, ze gaan zelf weer in het bos lopen. Als het eitje uitkomt is het een heel klein salamanderjong met kleine flapjes bij de oren. Het salamandertje zwemt in het water net als een visje en gaat beestjes vangen om op te eten. Hij heeft die flapjes om te kunnen ademhalen als hij in het water zwemt. Zodra hij groot genoeg is gaat hij in het bos wonen net als zijn pa en ma. Dan verdwijnen de flapjes. Jullie gaan ook nog een keer met school schepnetvissen bij ons en dan kun je een salamander uit

Alle verslagen Grintebos zijn van Hermien Lankheet

JAARVERSLAG ONDERHOUD EN SCHOONMAAK 2022.

Na een intensief jaar van onderhoud in 2021 was het afgelopen jaar relatief rustig. Wat is er wel gebeurd?

Samen met vrijwilligers en leden van De Heidebloem hebben we op NL-Doetdag (12 maart) een aantal klussen geklaard. Het bijenhotel, dat al enige tijd in restauratie was, is op die dag

verder opgebouwd, afgewerkt met een zinken dak en opnieuw ingericht door enkele jeugdige aanwezigen.

Het resultaat is prachtig geworden en het kan er weer 20 jaar(!) tegen. Op diezelfde dag werd ook de scheefgezakte tuinschuur in de fundering van een nieuwe houten balk voorzien met de hulp van enkele sterke mannen. De verzakte bestrating werd weer waterpas gelegd. Een gezellige dag met bezoek van de wethouder, die vooral ook voor de uitstekende catering kwam. De rest van het jaar werd gebruikt voor wat kleinere onderhoudsklussen: de kozijnen kregen een vers laagje verf.



Daarnaast is er orde gebracht in de afvalscheiding: het verzoek aan iedere gebruiker om aan de hand van de aangebrachte teksten het afval op de juiste manier te scheiden. Om de energiekosten in de hand te houden is de vaste telefoonlijn en het internetabonnement opgezegd. Punten van aandacht voor het komende jaar is de vervanging van de 20 jaar oude CV-ketel, voordat dit na 2026 niet meer zal kunnen. Daarnaast vertoont een deel van het dak inzakkingsverschijnselen: een uitdaging voor 2023!

Meer zorgen baren het punt schoonmaak: na de Coronaperiode is hier de klad ingekomen. Nadat Wiebo zijn coördinatorschap overgedragen heeft is er geen vervolg gegeven aan de periodieke schoonmaakbeurten. De huidige coördinator klopt en veegt nu tijdens zijn

aanwezigheid op dinsdagmiddag zelf het nodige, maar dat is op den duur geen haalbare zaak. Met het opheffen van de Jeugdwerkgroep is ook een deel van de vaste schoonmaakkrachten verloren gegaan. Begin 2023 zal er een nieuwe poging worden gedaan een ploeg te formeren voor het regelmatige onderhoud.

Iedereen die zelf of een derde kent, die een helpende hand wil uitsteken bij het schoon houden van ons zo mooie gebouwtje: van harte welkom en aan te melden bij hmaathuis@planet.nl

Harry Maathuis, coördinator Onderhoud en Schoonmaak.

Einde jaar goed, al goed met het Belevingsbos!

Het heeft véél langer geduurd dan gedacht, maar geduld en doorzettingsvermogen worden beloond. Na een periode van dik 2 jaar, waar ook de corona een behoorlijke spelbreker was, hebben we dit jaar flinke stappen gemaakt met het Belevingsbos aan de Sonderenstraat. Uit voorgaande informatie hebben jullie al kunnen concluderen dat dit geen gemakkelijke route is geweest. Het klinkt misschien eenvoudig en idealistisch: “we gaan een Voedselbos aanleggen”. En dan wordt het uiteindelijk ook nog niet eens een voedselbos, althans niet in de officiële naamgeving. Volgens de subsidiërende provincie klinkt dat te commercieel en dat is niet onze achterliggende doelstelling. Wat dan wel? Primaire gedachte is, dat het een plek moet worden waar elke Haaksbergenaar naar toe kan om kennis op te doen met circulaire, biologische processen. Dit kan middels educatie door eigen werkzaamheden, dan wel onder begeleiding van professionals. Niets moet en bijna alles mag (zonder hond): gewoon komen genieten van de natuur, de stilte en eventueel tijdens een wandeling even komen buurten voor de gezelligheid. Voor het zover kon komen, hebben we de nodige hobbels weten te overwinnen: afstemmen binnen de Natuurtafel als projecthouder, bij scholen interesse kweken van onderwijzers, leerlingen en hun ouders, luisteren naar wensen van

buurtbewoners en hen geruststellen, subsidiërende instanties geïnteresseerd krijgen, een rechtspersoon in het leven roepen, overleg met de Diakonie als grondeigenaar en de gemeente over bestemmingsplannen, enzovoort.

Met onze relatieve onervarenheid hebben deze procedures meer tijd in beslag genomen dan voorzien. Er zijn met het bestuur van de IVN goede afspraken gemaakt over het hergebruik van gereedschappen en het gebouw. Voorjaar 2022 was de geplande startdatum voor de aanplant, dat is pas dit najaar geworden. Maar nu gaat het dan ook voortvarend.

Na een goed bezochte informatieavond in november, waarbij naast IVN-ers ook meerdere wijkbewoners aanwezig waren, hebben we met hun hulp inmiddels 2 heel gezellige en vruchtbare plantdagen achter de rug en krijgt het project vorm. Begin januari komt het vervolg, waarna het volgend voorjaar spannend wordt om te zien of alle aanplant het overleeft en zich happy gaat voelen.



Extra hulp is ondanks de genotenondersteuning van harte welkom: als je zin hebt om een helpende hand te bieden of gewoon een keer langs wilt komen: van harte welkom! Over de terminologie nog het volgende: wie eerst zaait, zal later oogsten. We gaan van start om het te beleven in de Belevingstuin om met een jaar of vier de vruchten te gaan plukken in de Pluktuin. Van ons mogen de 2 namen als synoniem worden gebruikt.

Enthousiast geworden?

Aanmelden voor deelname kan via secretariaat.ivnhaaksbergen@gmail.com

Harry Maathuis, voorzitter Natuurtafel.

Verslag amfibieën 2022

Dit jaar hebben we een paar vrijwilligers erbij gekregen. Het is de bedoeling dat ze in 2023 een aantal plassen zelfstandig gaan monitoren. Dankzij Corona en een moeilijke knie zijn er in 2022 wat minder controles geweest dan normaal bij de amfibieën.

Wiebo die jarenlang met veel inzet coördinator is geweest, stopte hiermee.

Tijdelijk neemt Remco de taak over. Begin 2023 zal Ravon langskomen om het e.e.a. uit te leggen aan de nieuwe leden en ons natuurlijk te informeren over de laatste stand van zaken van deze koudbloedige diertjes.

Interim coördinator Remco Polhuis

Verslag Zwerfvuil ruimen 2022

In 2022 lag er voldoende zwerfvuil in Haaksbergen om ermee aan de slag te gaan.

De werkgroep bestaat uit ongeveer 10 leden. Een deel is IVN-lid en een deel niet.

We gaan 1x per 2 maanden aan de slag op een woensdagochtend van 9.30-11.30u om zwerfvuil te ruimen in de natuur.

Het blijkt dat het meeste zwerfvuil te vinden is langs de uitvalswegen van Haaksbergen.

Daarom zijn we erg actief langs die wegen bijv. in de Veltmaat en bij de industriegebieden.

Het zijn allemaal randen van Haaksbergen die relatief "groen" zijn maar waar ook veel zwerfvuil ligt.



Voor de duidelijkheid onderstaand gegevens

<i>Maand</i>	<i>Zakken zwerfvuil</i>
<i>januari</i>	<i>9</i>
<i>maart</i>	<i>12</i>
<i>mei</i>	<i>11</i>
<i>September</i>	<i>7</i>
<i>November</i>	<i>8</i>

We hebben als groep ook deelgenomen aan drie verschillende actieochtenden in het centrum van Haaksbergen: Nederland Schoon, World CleanUp Day en een gezamenlijke dag in afgelopen november.

Als werkgroep werken we samen met de CUP groep van Tanja Lammers. Zij heeft ook een groep die zwerfvuil ruimt.

Samen met Ronald Ringenoldus en de helaas overleden Cor Leferink, hebben we de basis gelegd voor het ontstaan van de "bermbrigades" in Haaksbergen. Meer dan 140 mensen

hebben een bermbrigadepakket uitgereikt gekregen en zijn wellicht actief bezig met het ruimen van zwerfvuil.

Coördinator maria wielens

Verslag "Wildplukgroep" 2022

De wildplukgroep is nog maar net begonnen. Volgend jaar zal er een volwaardig verslag aangeleverd worden. De groep is tot nu toe 2x bij elkaar geweest en is bezig geweest met "eikeltjesmeel" maken.

Interim coördinator maria wielens

Verslag Natuurtekengroep 2022

De Natuurtekengroep is in september 2022 weer begonnen. Ze komen 1x per 2 weken Bij elkaar in ons NEC gebouwtje.

Activiteiten dit jaar was de tentoonstelling tijdens het Midzomerfeest.



Bijzonder is ook dat er regelmatig materiaal van de Natuurtekengroep wordt gebruikt voor de Nieuwsbrief. Komende jaar zal er opnieuw een tentoonstelling te bewonderen zijn tijdens een van de open dagen van de IVN natuurtuin.

Bestuur en coördinatoren IVN Haaksbergen

